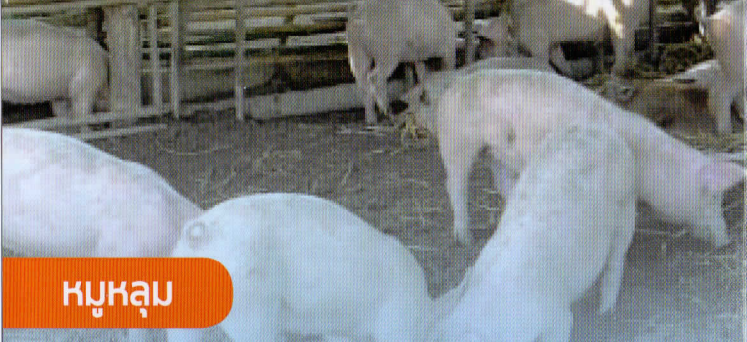

การเลี้ยงหมูหลุม

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ
กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทร. 0 2653 4444 ต่อ 3373 โทรสาร 0 2653 4930
E-mail : drasa3@dld.go.th

หมูหลุม

หมูหลุม เป็นการเลี้ยงหมูแบบผสมผสานระหว่างการเลี้ยงหมูแบบทั่วไปกับการเลี้ยงโดยวิธีธรรมชาติซึ่งสามารถลดต้นทุนการผลิตด้านอาหารสัตว์ และสร้างมูลค่าเพิ่มจากปุ๋ยมูลสุกร อีกทั้งยังลดกลิ่นเหม็นและแมลงรบกวน และไม่ต้องลงทุนในการก่อสร้างบ่อบำบัดน้ำเสียให้สิ้นเปลือง

โรงเรือน (คอกหมูหลุม)

1. ควรสร้างบนที่ดอน น้ำท่วมไม่ถึง อากาศถ่ายเทได้สะดวก
2. วัสดุก่อสร้างโรงเรือน ควรหาได้ง่ายในท้องถิ่น ตั้งแต่โครงสร้างคอกจนถึงหลังคา เช่น ไม้ไผ่ ไม้ยูคาฯ หญ้าแฝก ใบตองตึง เป็นต้น
3. พื้นี่สร้างคอกคำนวณจาก หมู 1 ตัว ต่อพื้นที่ 1.2 ตร.ม.
 - คอกขนาด 2 x 3 เมตร เลี้ยงหมูได้ 5 ตัว
 - คอกขนาด 3 x 4 เมตร เลี้ยงหมูได้ 10 ตัว
4. ขุดหลุมลึก 70 - 90 ซม. ก่อกำแพงล้อมรอบภายในทั้ง 4 ด้าน ด้วยอิฐหรือไม้ไผ่ เพื่อป้องกันดินพังลงหลุม

5. ใส่วัสดุรองพื้นคอกลงในหลุม ประกอบด้วย

- แกลบหรือซีลี้อย 100 ส่วน
- ดินส่วนที่ขุดออกหรือปุ๋ยคอก (ขี้วัวแห้ง) 10 ส่วน
- เกลือ 0.3 - 0.5 ส่วน
- รำละเอียด 1 ส่วน
- น้ำหมักชีวภาพ หรือ พ.ด.2
- แบ่งความลึกของบ่อเป็น 3 ชั้น แต่ละชั้นมีความลึก

ประมาณ 25 - 30 เซนติเมตร โดยแต่ละชั้นมีชั้นตอน ดังนี้

1. ใส่แกลบหรือซีลี้อยลงให้มีความสูงประมาณ 25 - 30 ซม.
2. ใส่ดินที่ขุดออกหรือปุ๋ยคอกตามสัดส่วนที่กำหนด
3. โรยด้วยรำละเอียดและเกลือ
4. รดด้วยน้ำหมักชีวภาพ หรือ พ.ด.2 ชั้นพอหมาดๆ

เมื่อทำครบ 3 ชั้นแล้ว ให้ใช้แกลบหรือซีลี้อยโรยปิดหน้าหนาประมาณ 1 ฝ่ามือ ทิ้งไว้ประมาณ 7 วัน จึงนำหมูเข้าเลี้ยง

พันธุ์หมู

ควรใช้หมูลูกผสม 3 สายเลือด จะโตเร็วหรือหมูพันธุ์พื้นเมืองก็ได้แต่อาจโตช้ากว่าเล็กน้อย โดยเริ่มนำเข้าเลี้ยงเมื่อหมูมีอายุ 1 เดือนครึ่ง (6 สัปดาห์) น้ำหนัก 15 - 20 กก.

การจัดการเลี้ยงดูหมูหลุม

หยวกกล้วยหมัก

น้ำหมักสมุนไพร

1. หลังจากนำหมูเข้าเลี้ยงในช่วงเดือนแรก ให้ใช้อาหารเม็ดของหมูอ่อนหลังจากนั้นเปลี่ยนเป็นรำ ปลายข้าว และผสมพืชหมัก เศษผัก หรือผักต่างๆ ที่มีในท้องถิ่น เช่น หยวกกล้วยหมัก ใบปอสา ผักโขม ผักบุ้ง เป็นต้น
2. ควรมีน้ำหมักสมุนไพรหรือน้ำหมักผลไม้ อัตรา 2 ช้อนต่อน้ำ 10 ลิตร ให้กินตลอดเวลา
3. ใช้ น้ำหมักชีวภาพ หรือ อี.เอ็ม. รดพื้นคอกสัปดาห์ละ 1 ครั้ง เพื่อลดกลิ่น
4. หากแกลบหรือซีลี้อยภายในหลุมยุบ ก็ให้นำแกลบใหม่เติมเข้าไปจนเสมอปากหลุม

การให้อาหาร

ช่วงหมูเล็ก (หลังจากหย่านจนถึงน้ำหนัก 30 กก.) ใช้อาหารเม็ดของหมูอ่อน หรืออาจจะผสมอาหารหมูเล็กประกอบด้วย รำอ่อน ปลายข้าว กากถั่วเหลือง และปลาป่น หรือใช้น้ำปลาหมักหรือน้ำหอยเชอรี่หมักแทนปลาป่น โดยผสมกับอาหารชั้นให้หมูกินเมื่อน้ำหนักมากกว่า 30 กก. ให้รำ ปลายข้าว ผสมกับพืชหมัก จะทำให้หมูเจริญเติบโตได้ดี

การทำอาหารหมักสำหรับหมูหลุม

วัสดุอุปกรณ์

1. ถังหรือถุงดำสำหรับใส่อาหารหมัก
2. ผลไม้หรือพืชผักสีเขียวทุกชนิด
3. น้ำตาลทรายแดง
4. เกลือเม็ด
5. พลาสติกหรือถุงอาหารสัตว์เก่า

อัตราส่วนการใช้

เศษผลไม้หรือพืชผักสีเขียว 100 กิโลกรัม ต่อน้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล 4 กิโลกรัม ต่อเกลือเม็ด 1 กิโลกรัม

ขั้นตอนและวิธีการทำ

1. หั่นผลไม้หรือเศษพืชผักออกเป็นชิ้นเล็ก ๆ ขนาด 2-4 เซนติเมตร
2. นำผลไม้หรือเศษพืชที่หั่นเรียบร้อยแล้วใส่ในถังหรือถุงดำ
3. ใช้มือกดหรือใช้เท้าเหยียบให้แน่นและเรียบ
4. โรยน้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาลให้ทั่ว
5. โรยเกลือเม็ดทับหน้าให้ทั่ว
6. ปิดปากถังด้วยพลาสติกหรือถุงอาหารสัตว์เก่า และปิดด้วยฝาถังอีกครั้ง หมักทิ้งไว้ 8-12 วัน หากจำเป็นเร่งด่วนหมัก 4-5 วัน ก็สามารถนำไปใช้ได้

การหั่นต้นกล้วยหรือเศษพืชผัก

ถังสำหรับใส่หมัก

การใส่น้ำตาลทรายแดงหรือกากน้ำตาล

การใส่เกลือเม็ด

การปิดถังหมักด้วยถุงอาหารสัตว์เก่า

การปิดฝาถังหมักและเก็บไว้ในที่ร่ม

หมายเหตุ ถ้าหมักอาหารจำนวน 100 กิโลกรัม และสามารถแบ่งการหมักออกเป็น 4 ชั้น ๆ ละ 25 กิโลกรัม โดยใช้อัตราส่วน ขั้นตอน และวิธีการทำดังที่กล่าวข้างต้น จะทำให้การหมักอาหารมีคุณภาพดียิ่งขึ้น

ข้อบ่งใช้ ใช้ตามอัตราส่วนที่ต้องการ เช่น อาหารหมัก 80 กิโลกรัม ต่ออาหารสำเร็จ 20 กิโลกรัม หรือ อาหารหมัก 70 กิโลกรัม ต่ออาหารสำเร็จ 30 กิโลกรัม เป็นต้น

สอบถามรายละเอียดได้ที่

กองงานพระราชดำริและกิจกรรมพิเศษ กรมปศุสัตว์

โทร. 0 2653 4444 ต่อ 3373 โทรสาร 0 2653 4930

E-mail : drasa3@dld.go.th

www.royal.dld.go.th